

FORM TWO TERM ONE EXAMS 2017

KISWAHILI

Muda : Saa 2 ½

SCHOOLS NET KENYA

Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor

Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27

E-mail: infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

Soma taarifa ifuatayo kisha jibu maswali yafuatayo (Al. 15)

Wanawake, wanaoishi katika maeneo ya mashambani katika nchi zinazoenedelea ni baadhi ya watu waliotopea na kubobea katika uchochole mkubwa. Jumla ya idadi kubwa ya wanawake hawa wanaoishi chini ya kiwango cha chini cha umaskini inakadiriwa kuwa zaidi ya million 600. Hii ni idadi kubwa hasa ikikumbukwa kuwa ni asilimia kubwa ya wanawake wanaoishi kwenye maeneo haya.

Ulimwengu umeshuhudia ongezeko kubwa la idadi ya watu pamoja na kuwako kwa matatizo ya kiuchumi duniani. Kadhalika matatizo mengine na mitafuruku na vita vya kikabila, majanga ya kiasili mathalani mafuriko, ukame, milipuko ya volkano n.k. Usisahau pia kuwa kuna uharibifu wa kimazingira, mabadiliko ya desturi na kusambaratika kwa familia na misingi yake. Tatizo lingine ni kuwa kuna kuongezeka kwa hali ya wanawake kuwa wazazi pekee na hivyo kuongeza familia zinazosimamiwa na wanawake (ambao tumewataja kuwa wanakumbwa na umaskini mkubwa.)

Wanawake wanaoishi mashambani wanakumbwa na makubwa. Kwanza, kama maskini wanaoishi katika mazingira magumu. Vile vile kama wanawake wanakabiliana na mapendeleo ya kisera na kitamaduni yanayowadharau na kuwapuuza wanawake na mchango wao katika maendeleo. Tatu, kama viongozi wa familia, hasa wanaolea na kutunza jamaa za mzazi mmoja, wanapambana na uongozi wa familia pamoja na uzalishaji. Aghalabu hawapati usaidizi wowote katika majukumu kama haya bali wanalazimika kupambana nayo peke yao. Kutokana na hayo yote wanawake hawapati nafasi nzuri kushiriki katika maamuzi ya maswala yanayowahusu. Maswala mengi yanaamuliwa na wanaume pasipo kuwahusisha wanawake.

Licha ya dhiki yao kubwa, wanawake hawa wanachangia katika maendeleo ya kijamii na kiuchumi kwa njia mbali mbali. Mchango huu unaonekana katika kiwango cha jamii, taifa na familia. Katika kiwango cha kijamii na kitaifa wanawake ndio chanzo cha nguvukazi kwani ni wao na watoto wao wanaotekeleza kazi nyingi hasa za nyumbani na mashambani. Mara nyingi huwa na uwezo bora wa kutunza chochote walicho nacho kuliko wenzao wanaume.

Kifamilia wanawake wa mashambani wanashugulika mchana kutwa katika hali ngumu ya hewa aidha jua kali au mvua huku wameeleka wanao migongoni wakilima mashamba ili kupata chakula kwa familia zao. Jukumu la kuandaa chakula nyumbani bado linaachiwa wale wale wanawake wanaokizalisha mashambani.

Jambo lisilopingika ni kwamba wanawake wanatekeleza majukumu makubwa na muhimu katika kizazi cha binadamu na ndio hasa mihimili ya jamii yoyote staarabu. Kwa hivyo, ni kinaya kitupu kudhalilisha wanawake. Mataifa mengi yaliyoendelea ni yale yaliyoondoa vikwazo vyote mbele ya wanawake na kuwaacha watekeleze wajibu wao. Kadhalika wanaume wa huko wanawaona wanawake kuwa wenzao katika kujenga jamii wala sio watumwa au watumuishi wao wanaoumia na kutumikishwa kama vifaa na bidhaa. Inafaa jamii zinzodunisha wanawake zitambue kuwa ubaya wa tendo hili sio tu kudumaza maendeleo yake bali pia kutoa mfano mbaya kwa vijana ambao wataendelea ukandamizaji huu kwa vizazi vijavyo. Kwa hivyo, jamii inawabijika kutenda lililo sawa kwa kuwapa hadhi wanawake wote.

Maswali

(a)Ipe taarifa hii anwani mwafaka (Al. 1)

(b) Nakili maafa matatu ya kimaumbile yaliyotajwa katika kifungu hiki. (Al. 3)

(c) Eleza sababu tatu zinazowazuia wanawake kushiriki katika maamuzi ya masuala yanayowahusu kulingana na makala haya.(Al. 3)

(d) Wanawake hutekeleza majukumu gani katika jamii na taifa kutokana na makala haya?(Al.3)

(e) Kuna tofauti gani baina ya wanawake wa mataifa yaliyoendelea na yale ambayo hayajastawi. (Al. 2)

(f) Eleza maana ya maneno haya kama yalivyotumiwa kwenye taarifa. (Al. 3)

i) Uchochole

ii) Kudhalilisha

iii) mitafuruku

SARUFI YA MATUMIZI YA LUGHA

1. Taja sifa mbili bainifu za irabu /o/. (al 2)

.....
.....
.....

2. Tambua aina ya vitenzi. (al 3)

.....
.....
.....
3. Tunga sentensi kwa kutumia kiwakilishi huru cha mafsi ya kwanza wingi. (al 2)

.....
.....
.....
4. Ainisha viambishi katika sentensi na viambishi kivyoo. (al 3)

Aliyepigiwa

.....
.....
.....
5. Andika neno moja lenye mpangilio ufuatao wa silabi. KKI. (al 1)

.....
.....
.....
6. Andika kwa wingi. (al 3)

.....
.....
.....
7. Tunga sentensi sahihi kwa kutumia kinyume cha neno cheka. (al 1)

.....
.....
.....
8. Mofimu ni nini? (al 2)

.....
.....
.....
9. Kanusha sentesi hii. (al 1)

Wandera huvua samaki.

.....
.....
.....
10. Tambua aina ya nomino na ueleze ni za aina gani. (al 3)

Okubasu ni mwanafunzi mwenye upendo sana.

.....
.....
.....
11. Maneno haya ni ya ngeli gani? (al 2)

Konokono
Chama
Manukata
Uovu

.....
.....
.....
12. Eleza matumizi mawili ya nukta pacha. (al 3)

.....
.....
.....
13. Kamilisha sentensi kwa kutumia ‘-ote’ (al 1)

.....pamechafuka sana. (al 3)

14. Pigia mstari vihusishi katika sentensi hizi. (al 3)
Abeid amejificha ndani ya nyumba
Ameomboleza tangu jana jioni
Alikaa chini ya mti

15. Tambua kundi nomino na kundi tenzi katika sentensi hii. (al 2)

Mtoto mvulana angali anacheza uwanjani.

.....
.....
Andika kwa ukubwa, (al 3)

Ng'ombe huyu amemsumbua motto yule aliyekuwa akisoma kitabu.

16. Kamilisha jedwali hili. (al 4)

Kauli ya kutenda	Kutendwa	Kutendeka
Funga		
Chota		
	Tendwa	
	korogwa	

17. Tunga sentensi moja kwa kutumia maneno haya. (al 2)

- (i) Mbao
- (ii) Bao

ISIMU JAMII (ALAMA 10)

Maagizo: Jibu maswali yote.

1. Isimu jamii ni nini? (al 2)

2. **Bungo:** Kumbe uliruka mwala vizuri. Haleluya!
Kali: Nimneroll poa! Hakuna diambo. Wewe?
Bungo: Namshukuru subhana.
Kali: Mazee, hata mahewa ya leo yamenijazz!

(a) Mazungumuzo haya yanatokea mahali gani? Eleza jibu lako. (al 2)

(b) Eleza sifa za lugha inayotumiwa na wazungumzaji. (al 2)

3. Fafanua sifa mbili za sajili ya maabadani. (al 2)
-
-
-
4. **Siki:** Unamwonaje?
Waridi: Kitoto chenyewe kiriba chaongoza.
Siki: Tatizo la ... utapiamlo lipo.
Waridi: Mpaka sasa wapo watu wasioelewa umuhimu wa lishe bora?
Siki: Waridi ni halio ya maisha. Mwandalie mchanganyiko wa sukari na chumvi katika maji moto. Huenda itasaidia apate nafuu.

- (a) Hii ni sajili gani? (al 1)
-
-
- (b) Toa sifa moja ya sajili uliotaja. (al 1)
-
-

FASIHI SIMULIZI (ALAMA 15)

1. Tofautisha kati ya Fasihi Simulizi na Fasihi Andishi ukizingatia vigezo hivi: (al 2)
- (a) Hadhira.....
-
-
- (b) Mabadiliko
-
-
2. Eleza mambo mawili yanayochangi kubalika kwa fasihi simulizi. (al 2)
-
-
3. Taja na ufafanue aina mbili za hadhira katika fasihi simulizi. (al 2)
-
-
4. Kuna umuhimu gani wa kufunza fasihi simulizi shuleni? Toa hoja tatu. (al 3)
-
-
-
5. Fafanua sifa tatu za ngano. (al 3)
-
-
-
6. Tofautisha kati ya visakale na mighani. (al 2)
-
-
7. Methali ni nini? (al 1)
-
-